

# Min mə Guathde kene min ci məə Guathde kene ji Goal kie ii i luake Duot.



**NUER**

Pay wäl kel 2018



Australian Government  
Department of Education and Training



NSW FAMILY DAY CARE  
ASSOCIATION INC.

## KUAK TIN KE NI JI CIEN ERAMIN NIIC:

# Min mo Guathde kene min ci mo Guathde kene ji Goal kie ii i luake Nuot.

### Guide thin kene rhode.

Ka min ca kam ji Goal Canj i tin ca kam kuak kie ejii Idare Gaan tin tietke e ka kuey ka tin lat ke tin kon ke kuey ji Goal min tee piny ka Ji Goal Canj Luake Nuot. ka jen ji Dueltgorka kie ji Njice tin la yoo la latke tin guide thin kene Diwde tin ca mat kel ke ji goal tin tieke luak Nuot kie ji goal tin tietke canj kie kuak.

En min luote ke kuey yiöni tin laatke ne min la tin kie min njathke min jake naath ki yoo Kume Australia' Min laät rey ka tin gow tin tuk gorka ka gaat tin ba leel eken mäath min lut ni ke ken min mo guathde. Kuak kie goar ke ken muokthuoli tin tietke gaat tin ka luorke luah ni Gaa ka idarin tin laa yuoke yoo ba ji goali luak ke min mo guathde min lotni min ca thöop ke kuic ka min lot ro ke gat tin tietke.

En guath Dueltgorka kie Niic jen min ci ro yac luak kuak tin be garj ka tin to guathkien kie tin ci to guath dien tin beek tin la tuok ni tukä min tee thin. Ka min ba rielikä ke kuic bookni, kie wareni amäni kuak tin guede tin tee thin tin ba tit ni kuak kene ji goarakä tin jieke tin to thuoo njaca kie min njaae ke kuic idare gaan tin tietke yoor yiöni dien piny ni gaa elnj.

Ka teke tin nuan tin to luaj ka njani tin nyuoke kie ni yoo min mi ci mo-kie nhokde ke kuel ka njani ni cienje, amäni tin ka Gaat tin tietke tin te kuic ka tin thithitim.

Tin-gek kie yi cie duor kuela njaj min nec min mo nhokde ke kuel min ku la laatin ka kie ka min gaa min mo lar.

### Min ci tuok yien ji Goal Canj tin Tiet ke kuak la ce' cekte ji Goal tin Luake Nuot?

Jin Goal Canj tin tiet ke kie tin luake ke kie tin thöop ke kuak kie niey tin mukthuli kie niey tin thöopke laär min mo thuok min ca lat e gardiel.

Gardiel ken nuan ke ka ken ke muokthuoli ke tin jiek tin tuok tin biebiey.

En ran' min teeke thuok kie min tee ke kek ka min nhok nuot ni tin cet ke kee kie tin gow tin thöop ke gat tin cer naath ke ke tin bi jal ke gat tin cer ke kuak.

Muoc gat kie tiet de ke tin kamke ke kuak njanke ken ke guath kien ke duera kie me ka ke cat ke ken jin Goal tin Luake ke Nuot Min mi lot rode je men:

- ▶ Min lot ro min ba yoor piny kie min mo thuok min goor ke egat tit tietke iy ba luak ni ke
- ▶ Guath min mo riek ke kuic ka min luake ni kuak tin tit ka ba rielikä kie tin ba thöop ji idari tin tietke tin tee ka kuely gaan
- ▶ Mi töli njot kie ganun mi ca goar piny
- ▶ Min pen kie min ca nuok min ca bi thöop ji idare ke kuic Gaan tin Kuely kie ke pek ji goalien.

Ke jen kuic ka nene, min ci mo -diaw je ba eduer mi bebey. jen deke la duer, ken ke tin donluak yiene kie ukumä.

En dueltgorka kie njic mi laär naath laär kie min ci et ke kepcuonj kie ke njaj ka min ca kam kie kuak tin kam ke Gaat tin Tietke kie tin ca Goo e ji dueltgorka **education.gov.au/child-care-enforcement-action-register**.

### Min Gero riej Dutä

Jin be teeke mi gero riej ka min mo nimro ka ji Goal tin Luake Nuot tin ba nuoth naath e bum min ci diaw kie kuäl ka ney tin tee ka ji Goal Canj tin tiet ke Kuak. tin Gier ke ro ke tin:

- ▶ Min ca lat min ba luak ni ji Goal Canj tin tiet ke kuak tin ca bi dhil ke kem ji dueltgorka tin tiet ke wiely kie mun kie ney tin muoke wiew ke Dueltgorka ka Tiet ke Kuakni ka Nuot wiew.
- ▶ Jin Goal kie Canj tin tiet ke goar ca ro di luot ke yoo die gat min tiet ke e ji kuely kie puonyde en gat min cer ka ka muon eney te goal tin to goar ke jen canj kel min muoke ne ji Goal Canj min tiet ke ka naath'gaat, kie ke guath ka min ci tuok ke yoo bi niey wa thin (en guath emoj enen gat mi yiely). Min mo min jidit min gaa ke cien min deä goorneduor piny min luot ni yoo min mo guathde ke kuic goare kie laät tin ca dhok tin goor ke ji Goal Canj tin tiet ke kuak tin ba goarpiny amini canj kel min luotni goar gan.



- ▶ Gat tin tiet ke kuëydien kie min ca yuur kä kie ca tit kie min thil ca min mo cuonj kä ca yuuri kä piny min nhok cët ke min tää Goar kä min ca Rielikä; Min cerke ejen min mo mi narj naath; Ji Gwal Cäj tin tiet ke kä muoc ke gat' min mo puonyde cienj kie ji ciëndien tin cienj thin en tem; kie Ji Gwal Cäj tin tiet rey Ciënj tin tiet kä ke gatmuor tin guorkeji kie ji cienjdun.
- ▶ Jin Gwal Cäj tin tietke kuak ba ro dhil ni cienj läär duor ke kuic Duelgöörkä kie Njiic kä tin békä ke kie tin lëpni tin bi naath, kie niey tin to ji kel kä ji Gwal Cäj tin tiet ke e goar tin ba ro gëer kie tin ba ro tit ni mum kä min dë tuok, tin bi bën kä läät tin laat kel ke gaat tin gueke min loke kie min die gak e ken kie min die njonj jor.
- ▶ Min bumbum min mo guath min dë wëë ne ke rey kie min ciet ke naath, jen men wargak min die thööp ni kuak tin ca mun, kie min muonke ni kuak ne kä ro kie ran kä rode tin thie ke kendiel.
- ▶ Jin Gwal Cäj tin tietke kuakni tin thil ce bi jënj kä yöö ba nöönj Gat tin Tiet ke kuey ji gwaliel kie Gaat tin Njuot run kien ke Kuey wäl wicdieen diok (13) kie gaat tin ka tuok en yöö bi ke duelgöörkä tin Njuot run kien kä wäl wicdiel Nuan (14)kie a njuot ke wää nhiem, a thil duor min me de duoth kä roade, en wano thile ram mi mo ran me gui jokdien, kie min tää thin me cer kä min mo guathde min tää thin.
- ▶ eje thil mi jidit me garj njak tin ba kam niey kie Jin Gwal cäj tin tiet goar kie jimaredien, Gatnyimandien, guanlendien kie gatdöngandien (jen men en min dit min mo gatdamandien) kä jin Gwal Cäj tin tiet goar ba ro dhil ne teke 50% kä gaat tin to gcar tin ba muoc ke kä ba tit rey Gan Te tietke kuey kä nin tii jen nuan. Kä min tää kä ken diel min ba kam ke ken gaat tin tietke ke liw ke kor nin tii jen nuan, kie cie jen ci mo no no käro kä je roa ke jen ino ke jen guatho.

## Ne me luote ni Duñj kä jii

Ti nuan tke kuey läära tin to ti gow ke gaat tin tietke tin tää thin kä duelgöörkä kie Njiic kä website ino [www.education.gov.au/childcare](http://www.education.gov.au/childcare)

## Titi ke rieet ti gow

- ▶ En akume min ci gat tin tietke luak ke muc min mo min gwa min lot ro ke Jin Gwali Cäj kie ji Gwal Cäj tittietke kä kuey ji Gwal tin ca Luak ke Njuot.
- ▶ Kä Jin mi luaki ji Gwal cäj kä tietke ke kuak kä mi thuok kä tin to thuok kuei kä min tää kä Jin Gwal tin ca luake Njuot.
- ▶ Më thöopi më mo kac kä tin ci goar piny kä kuak la tööle njuot.
- ▶ Më thöopi ji Gwali Cäj kä tin tietke ke kuic naath ' kie gaat tin tää thin en cäjnj tin jin Gaat tin tiet ke tin la dhöake Ji Cieni kien ,amëni min diew ke eken gat tin tietke kuey dien ,cie min gwa jin la jiiëke guath mi diri wa thin ka deri ro nyuoth thin .
- ▶ Më jin më thööp gat ke kuey gat tin tiet jin bi ro kä roa kap nhiael riev duelgöörkä kä bi cienj yöör ke cienjdien min lot ni yöö tööle njuot.
- ▶ Ino më mo kac dëre kume jakä kä mië dëre met dueri kie dëre jakä wään kie nah naath.
- ▶ En akume tää ke duop tin nuan tin gueye në min –mo balak kie kacni kuel tin latke në läätni.
- ▶ Min mo mi gwa kie min ci gwa kë yöö mi göörke e gat tin tietke kä yööw tin luake ni ke kie kuelkien ken ca ro dë lut dëre ke kap cuonj läätni kien kä die kie kuak tin ca kam ke, döngyiene, yien me thilpek.



This brochure has been produced in 11 languages: Amharic, Arabic, Assyrian, Dari, Dinka, French, Hazaragi, Nuer, Somali, Sudanese, and Swahili. To find the brochure in your language please go to [www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au)

# Guath ruani tin dē naath g̃ar thin

## Mi thööp balak ke thani je ji G̃al C̃an̄ tin tietke k̃a bi nēen

K̃a jin G̃al C̃an̄ tin tiet ke ba min g̃örke mi die thööni balak gaat tin tēē kuey k̃a thithitim min m̃o wal wicde kel 11 k̃a g̃ar tin g̃ör ke nēen. kie ken bi ke nēen ken g̃ar tin ŋoot ke mi waak k̃a thööpke balakni k̃a ji G̃al C̃an̄ tin tietke kie tin thööpke gat tin tietke. En jin G̃al C̃an̄ tin tiet ke ke Kuak ken ke tin muokthuoli ke thuok k̃a min waak guath balakni. Jen en wano bi ney tin ko tin w̃äk guathni tin g̃ööl kie kamne wicni tin la gar̄ ke kie tin la mat ke thuok min tēē thin min m̃o mēd̃on̄dien. En wano mi ca tiē ca de ŋuoth g̃ar tin ci waak j̃ok k̃a australia. En thuok min ca nēen, bēēre ke kuic gat tin tiet ke kuey k̃a thithitim min ca ŋaac ke kuic balakni, tin ca thööp k̃a australia bolith.

**Min m̃o lot kenē min ci m̃o lot:** En jin G̃al C̃an̄ tin tietke kuak, ke ken tin to muokthuoli min ba thööp min m̃o thir kie thuok, en wano be cuoteke k̃op cuoŋ k̃a tin ca laat ēē ba thoop ba ke ŋook k̃a jin G̃al tin ca luak k̃a Ŋuot. En kuak ti toto ba ke gēēk piiny. Bi g̃ar cuo waak k̃a tagiyk̃a k̃aaustralia bolith k̃a be rami ba diir k̃a en naathdiel.

## En jin G̃al C̃an̄ tin tiet ke Kuak kie gaat tin tēē ci bi tuok

Ke kore gat tin bi wiek ka be bēn la mi thilluot, kie nimrok min tēē ke g̃ar tin tēē rey ji G̃al C̃an̄ tin tiet ke Kuak tin ŋoot ke waa tin die laat eken. En guath em̃o jin D̃uelg̃örk̃ä kie jii Ŋiic̃ä ba ro yotik̃ä ke yōō kuak tin g̃ör ke tin ba kamke ba ke g̃ar ke dekmen min ŋuoth en yōō gat tin wie ke ken tin k̃ar̄o tin to thuok ke kuic k̃a mi ciet ke m̃o ba ke jak k̃a waak piny k̃ajin G̃al C̃an̄ Tin Ca Luak ke Ŋuot.

**Min m̃o lot kenē min ci m̃o lot:** Ce guath mi b̃äär nar̄ k̃a jin D̃uelg̃örk̃ä kie jin Ŋiic̃ä tin gueke k̃a tierke d̃okmenē tin ca thööp kuakni tin ŋuoke ney tin to jin G̃al tin ca Luak ke Ŋuot. Ken kuak tin gar̄ en yōō ca bi kam rar kie tin ŋuok. En guath em̃o ci Kuak tin ko ỹäär k̃a ci Ŋuot tin k̃a cuo la loar' Ken gat ti toni ci ke wie; En wano min g̃ani jen cue c̃äät ke Australia bolith.

## Guath mē thin tii kööt ke naath

En jin G̃al C̃an̄ tin tiet e g̃ar tin kamke gaat nhiem riey d̃uelg̃örk̃ä ni cieŋ ke thaah 3:30 ke c̃an̄ d̃ärkie tin kööt ke gaat tin luocke j̃ok ke thaani ŋuan 4:15 ke c̃an̄ d̃är. En g̃ar toto ba balak laa thööpke thaah min ci wie nē k̃a guath balak k̃a ney tin tiet k̃a muocke gat. En wano bi jin G̃al C̃an̄ tintiet ke kuak thööp k̃a ba balake Gat tin tēē kuey thithitim k̃a gat.

**Min m̃o lot kenē min ci m̃o lot:** En guath em̃o jin G̃al C̃an̄ tin tiet ke kuak ba ke dhil k̃a ca ke bi balak k̃ätiet ke ke en wano ba ke muoc ke kööt. Ke yōō kuak ba ke thööp kie ba ke lath rey k̃a min tietke en guath em̃o ba kejak̃ä wak ke waa nhiem k̃a tin mun. mē me wak pien me k̃ere wak guade ba je thil kööm cuoŋ k̃a kuak tinji G̃al tin ca Luak ke Ŋuot.

**G̃ar:** Neme ejen min ci ro lot min de ŋoak ỹäär tin rielke ik̃ä ke kuyi kööt̃ni k̃a gaat tin laduoth gat tin tiet ke. En wano kööt ken k̃a ro bake tuok ke guath gaat tin tiet ke kie tin ca tit toto ke ken diel ken tin tietke.

## Maar mē tietke

En wano jin G̃al C̃an̄ tin tiet e g̃ar tin ca lep ke nin dan̄ ŋuan k̃a juok k̃a tin tiet ke ken ney ti ci dc̄ŋ- mare dan̄ rew gaat tin tēē d̃uelg̃örk̃ätin la bēk ni c̄ŋc̄ŋ ke kor nin dan̄ ŋuan k̃a juok. Ken g̃ar tin ŋoot tintiet ke ke kor k̃a ruon Ŋuan tin dit gatnyiet amiani ruon kel mi dit kie nin rew k̃a juok. Neme jen kel̄ ke 50 percent tin tiet ke k̃a ti cathööp ji mari rey nin ti jen ŋuan. Neme lote ni yōō G̃ar ke dun̄ dien kuyie el̄ŋ k̃a emi jidit cer ni ke 50 percent tin thööp ke rey nin ti jen ŋuan.

**Min m̃o lot kenē min ci m̃o lot:** En luot. Min lut ni ji DH̄ar c̃an̄ k̃a tin c̄ēr ke kuak tin to tit bum ni ken tin ŋut ke w̃a tin thop kie tin k̃a ŋut ke kuēē c̄ierē 50% k̃a Gat tin c̄ēr riey nini tin jen ŋuan ke w̃ar tin c̄ēt ke ji g̃ar. Jen min tuok thin min ca kap cuoŋ kuakni' tin ca laat piny DH̄ar Tin Luake ni Ŋuot. Jen g̃ar g̃öre car kie k̃a kel o rew k̃a gat tin ci c̄ēt kie k̃a kel ke c̃an̄ tin ca kam ke ke nin ti jen ŋuan ke w̃ar k̃a tin ŋot ke waa kie tin tietke nyier kendiel niey tin g̃ow kie gatnyeri.

**Amharic** በራሲያ ቋንቋ በራሪ ወረቀት ከግብርና ጋር ገጽ ገጽ ይጻፍበታል  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au) ደረጃ ገጽ ገጽ ይጻፍበታል

**Arabic** لإيجاد الكتيب بلغتك، يُرجى تصفح موقع الويب  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au)

**Assyrian** لِحِيتِجِ سَمَفَ ذِنَا حِوْهَدَا حِئِنَجِ مَفَا، لِحِيتِجِ كِهَفَا، مَسَفَو، كِهَفَا  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au)

**Dari** برای دریافت جزوه به زبان خودتان، لطفاً به  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au) وبسایت مراجعه کنید.

**Dinka** Tē k̃ar̄ yin kitap nē thon̄du kitam tō wēlthin ke yin lo nē  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au).

**French** Pour trouver la brochure dans votre langue, veuillez visiter le site [www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au).

**Nuer** Ke yōō bi ŋac̄ jiek rey waregāk̃ä/ kie majale ke thuok du, g̃oa e en yōō bi w̃ä k̃a [www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au).

**Hazaragi** برای دریافت این بروشور به زبان خودتان، لطفاً به  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au) وبسایت مراجعه کنید.

**Somali** Si aad ugu heshid buugyaraha luuqadaada fadlan booqo  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au).

**Sudanese** لإيجاد الكتيب بلغتك، الرجاء تصفح موقع  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au)

**Swahili** Ili kupata brosha hiyo kwa lugha yako tafadhali tembelea tovuti  
[www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au).

Find out more by going to:

- ▶ [www.education.gov.au/child-care-provider-handbook-0](http://www.education.gov.au/child-care-provider-handbook-0)
- ▶ [www.education.gov.au/compliance](http://www.education.gov.au/compliance)
- ▶ [www.education.gov.au/child-care-providers](http://www.education.gov.au/child-care-providers)
- ▶ [www.fdcsupport.org.au](http://www.fdcsupport.org.au)
- ▶ [www.fdca.com.au](http://www.fdca.com.au)
- ▶ [www.acecqa.gov.au](http://www.acecqa.gov.au)

Or by going to the website of your Family Day Care service or to other information they have provided you such as handbooks or induction manuals.



Australian Government  
Department of Education and Training



NSW FAMILY DAY CARE  
ASSOCIATION INC.